

IVIQTITPALLIAJUT

2018-2023

overnment of Nunavut
Nunavut Kavamanga
Gouvernement du Nunavut

Titiqqat Hunaujaangit

TUHAQHIT MINIHITAUJUMIN	III
ATANIUJUNUT NAINAAQHIMAJUQ	1
IVIQTITPALLIAJUT: HAVAGUTAA	3
KAVAMATKUT NUNAVUT HAVAGVIT	4
MALIGAIT HAVAGUTILLU PIVALLIATITTINIT PIDJUHIT	5
ATUQTAUNIA KAVAMATKUT KIVGAQTUTAI	7
ATUQPALIANIA IVIQTITPALLIAJUT	8
ILALIUTIHIMAJUT - HANALGUTIT PIQARNILLU	11

TUHAQHIT MINIHITAUJUMIT

Taimanngat atiliuqtaungmat taamna *Nunavut Angirut*, taapkuat Kavamatkut Nunavut pihimajait amihut pinahuarnit ilaliudjarnirnik Inuit inuuhinut pinnarijait ubluq tamaat aulanirnut. *Iviqtitpalliajut: Pivalliajut Iviqtitpalliajut* katihimajait pirurvigibluggillu tahapkuat pinahuarnit huli pilikitilluta huli pivallianirnik hivunmuktittinia una pinahuarnia.

Atuqhugit Inuit inuuhinut pinnarijait, taapkuat kavamatkut pivalliatittiniaqtait maligait, havagutit kivgaqtuqtillu pijarikitut atuttiaqtullu.

Akuniuliqtillugu, Inuktut atuqpangniaqtuq uqauhiunia havagvingmi kivgaqtutilu atuqtauniinut, Inuillu takuniaqtai kavamatkut turaangajunik inikhat havangnirmut. Inungnut kivgaqtit kangiqhimaqatigiingniat qujagilugillu atuni ajjikkiipjangniqtik allatqiinggaqniillu; ikajuqtigiingniat tamainnut ihuaqhainirmut atuqpiariangit aulattiaqtunik havagvingnik.

Pikpata Nunavummiut takularni havagijait kavamatkut kkivgaqtuqtailu kavamatkut piqaqtuinnit ikpinginiilu upigijamingnik, tuhaqtauniq kangiqhijaunirlu, taapkuallu kavamait naunaittumik aturnia taapkuat pinnarijat ilihimaniillu tunijauhimajut kinguvvariinit, taimatuq kavamatkut uqallalarniat taapkuat ilagijait ilihimaniit.

Upinaqtuq David Joanasie

Minihitaujuq taapkununga Timinga Ilitquhiliqijit Pitquhiillu

ATANIUJUNUT NAINAAQHIMAJUQ

Taamna ihumagijaunia pidjutaujuq taapkuat pinnguqtaunianut Nunavut ilalgit pinnguqtauniinik kavamaujut pijut, ahiniqgluugaluaq, hanahimajut taapkunanga pigijaujurlu inuqtainut Nunavut, pipkaqtai havagutit kivgaqtutillu ilaliudjaqtunik tamatkiumajuniglu piblugin, aturahuaqtittiniq ihuaqhaqhimajut inuuhiriqjannik, ilaliudjarnirlu nakuunniqpat Inuit atuqtauvaktullu kavamait havagutai¹.

Taimanngat 1999-min, tugliriiktut kavamait pijait aturniqhat atuqrahuarnit ilaliudjarniinut Inuit Qaujimajatuqanginnik, taapkualuunniit Inuit inuuhiinut pinnarijait² taapkununga auladjutait ilitquhirlu nunataagaujup iliharvit havagvillu, pigiarutigiblugu taamna Bathurst Havagijaqarnit, *Pinasuaqtavut 1999-2004, Sivumut Abluqta, 2014-2018, tikittugit taapkununga Turaaqtaut 2018-2022*. Ait-ngujut hivulirutit atulirnariqtut ikajurninut hivunmuktittinia una pinahuarniq.

Taapkuat Kavamatkut Nunavut hivunmukpiaqtut ilaliudjarniinut Inuit inuuhinut pinnarijait aturniqhanut maligannguqtaujut, kavamait maligait havagutailu, taapkuat katitauhimajut ihuaqhaqhugillu taapkunani 2013 hatqiqtajut titiqqat *Ilaliudjarniit Inuit Inuuhinut Pinnarijait*.

Hivunmukpaliabluni, atuttiaqtumik atuqpaliania naahuginiaqtait pirugharniq pivalliatittinirlu ilitquhiliqutinut ajuinnilgit havaktiit, piqataupkarniq atuttiaqtumik piqatigiblugin Inuit ilihimaniinnut pihimajit nunaliujullu, hanadjuhikhialiurniillu kivgaqtuqtit atuqtauniit uuktuutit hugiaqtait pijaaqarnit Nunavummiut.

Iviqtitpalliajut: Hanajautillugu taamna Iviqtitpalliajut ihuaqhaqtai havagutikhat turaaqtaut hakugikhigiarniinik aturnit Inuit inuuhinut pinnarijait taapkunani Kavamatkut Nunavut havagviini, maligainni havagutainilu pivalliatittinit, atuqtauninilu kavamatkut kivgaqtutai tahapkununga Nunavummiut. Una pirurviginiaqtaa tunngataunia ilihimajut taapkunanga Nakataini 23 taamnalu 32 taapkunani Nunavut Angirutit, taapkuat

Hivulirutit Ihumagijaujut

Inuuqatigiittiarniq: Upiguhungniq ahimingnik, piqatigiingniq munarinirlu inungnik.

Tunnganarniq: Aturahuaqtittiniq innugikharniq hatqiumainaqhuni, tunnganaqhuni tamatkiqattarnirmiglu.

Pijittirniq: Kivgaqtuiniq piqaqtittinirlu ilagiinut nunalijuunullu.

Aajiiqatigiingniq: Ihumaliurniq atuqhugit uqaqatigiingniq angiqatigiingnirlu.

Pilimmakharniq/Pijariuqharniq: Pivalliatittiniq ajuinnit tautukhugit, uqautiblugin, uukturaqtillugin, pinahuaqtillugillu.

Piliriqatigiingniq/Ikajuqtigiingniq: Havaqatigiingniq atauttimut pibluni.

Qanuqtuurniq: Pigiaqtitainiq piqaqtiptinnilu.

Avatittinnik Kamattiarniq: Upiguhungniq munarinirlu nunamik, anngutikhat avatigijaujurlu.

¹Tautugaunia tahamunga Nunavut, Aapisia taphuma Kamisinaullaktuq Nunavutmut.

²Taapkuat maligait "Inuit Qaujimajatuqangit" taapkuallu "Inuit Inuuhiit Pinnarijait" atuqpangniqhat kipuktautinut taapkunani Kavamatkut Nunavut unniqtunniinnut Inuit ilihimaniit. Malikharniinut, "Inuit Inuuhiit Pinnarijait" atuqtauniat tamainnun ukut titiqqat kihianik tajauniqjannik havagutit tajauniagulluuniit atuqpagiqtumik.

Atuqtajalgit Uqauhiit Piqujat taapkuallu Inuit Uqauhiit Hapuhimania Piqujat.

Ilagijat taamna aturniqpaq pinahuaqtait pinnguqtaunianut Nunavut kavamaqarniq taapkuat Inuit inuuhiit pinnarijait ilaliudjarnia kavamatkut auladjutainut ilitquhiinullu iliharviita havagvingnilu. Taapkuat Kavamatkut Nunavut inungnut uqauhirihimajait atuttiarniinnut havagijaqaqtaqtik taamna atuqpiarnia Inuit inuuhiit pinnarijait pijaaqarnilu ilaliudjarnia maligarmingni, havagutainni kivgaqtuqtainilu.

Maligangnit GN-kut tamaita Auladjutainut Kitittiniq, taapkuat ilangit naunaijarnit qanuqtuq Inuit inuuhiit pinnarijait atuttiqatumik ikajuqhiutinik kavamatkut havagiini, maligait, havagutait kivgaqtuqtailu, taapkuat Timinga Ilitquhilirijit Pitquhilirijillu pinnguqtait timigijauvaluktuni havaqatigiit ilagiit pivalliatittiniinnut atugakhaliat parnaut nakuuhivaallirninut aturnia Inuit inuuhiit pinnarijait kavamatkunni. Aturniinnik malguk ukiuk havaqatigiini uqaqatigiingnirlu GN-kut timingit, Tuttarviit taapkuallu Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit, *Iviqtipalliajut*: *Iviqtipalliajut* pivalliatitaujut.

Hivuliqtaublutik ikajuqtugauniillu taapkunanga Timinga Ilitquhilirijit Pitquhilirijillu, *Iviqtipalliajut* ikajurniaqtait timiujut hakugikhivaallirniq aturnirnik Inuit inuuhiit pinnarijait havagvingni, maligainni havagutainilu pivalliatittiniq atuqtaunialu kavamatkut kivgaqtuqtaini tahapkununga Nunavummiut.

Tuglikhaani tallimani ukiuni, Atugakhaliarnik Hivulliudjarniq ilaqrniat:

Kavamatkut Nunavut Havagiit

- Pivalliatittiniq havakqatigiinik piqatit piblugit Inuit inuuhiit pinnarijait;
- Aturnia Inuktut havagvingmi; taamnalu
- Havaktikhanginnik, ilihautiniq pivalliatittinirlu Inuit taapkunani GN-kut inungnut kivgaqtutit.

Maligait havagutaillu pivalliatittiniq

- Piqataupkarniq Inuit maligarnik havagutainiglu pivalliatittiniri;
- Piruqtittiniq nakuujumik havaqatigiinik taapkuat GN-kut maligait havagutailu pivalliatittijut taapkuallu Inuit ilihimajut tahapkuninga Inuit inuuhiit pinnarijait; taamnalu
- Aturnia maligait pivalliatittiniut pidjuhiit piruqhajut angiqatigiingnirmik tamatkijuniglu ihuaqhautinik.

Atuqtittiniq kavamatkut kivgaqtuqtait tahapkununga Nunavummiut

- Piqataupkarniq Inuit hanadjuhikhainnik ihuaqharnirlu kivgaqtuqtit atuqtittiniq uuktuutit pidjuhillu; taamnalu
- Ikajuqturni inungnut kivgaqtit piqatigiipkarnirnik atuni inungnik, ilagiit, nunaliujullu uqauhiinut ilitquhiillu naamaktunik pitquhiinut.

Taamna Timinga Ilitquhilirijit Pitquhilirijillu kamaginiaqtai pivalliatittiniq taapkuat GNkut-tamaita atuqpalianit parnaut ikajuqturninik munarinirlu taapkuat atuttiarniat *Iviqtippalliajut*. Taamna timinga havaalik taapkuninga Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit – hilataani katimajiralaat Innarnut pijaulaat uqaqatigiinnirkut taapkununga Inuit inuuhiit pinnarijait, taamnalu Tuttarviit – inmingni katimajigalaat taapkununga Inuit Qaujimajatuqangit kamajiit atuni kivgaqtuijut GN-kut timinganik.

GN-kut timigijait inungnullu havagvit havaaqarniat ihuarharnirnut hivulliudjagakhat pinahuaqtallu, munarininiglu taapkuat pitaqtittiniq tahapkuat pinahuagat. Havalgit atuqliagiangi taapkuat havagviujut upiguhungni tamatkqattarnilu pirurharviginilu tunngatauni taapkuat Inuit inuuhiit pinnarijait. Hivuliqtioniq atuqpiaqtuq taapkununga atamiujut manijaujut, huli piqataupkaqhugit tamaita havaktit. Timiujut tuhaqhitainiat ukiuq tamaat pivallianinut qanurinnirlu maligarmingnut havagutailu qanurinnirlu pitaqhimanit.

IVIQTIPPALLIAJUT: HAVAGUTAA

Iviqtippalliajut ajjikkutaittuq taapkunani Kavamatkut Nunavut uuktutiqarmat havagutanik atadjutikhai tahapkuat ihumagijauni inungnut kavamait taapkallu Inuit inuuhiit pinnarijait. Amihut hanalgutit pinnguqtauhimajut taimanga pinnguqtaunianit Nunavut kangiqhimaninut ilaliudjarnilu Inuit inuuhiit pinnarijait taapkununga havangi kavamatkut, ilautillugit aturniqhani piqujat, maligait havagutillu.

Huli takunahuaqhugit qangiqtuni pitarnit, huli amihut ihuaqhijalgit atulirnikhainut. *Iviqtippalliajut* ikajurniat kamagijauninut havakhat hivunikhami, huli hakugikhivallirni kavamaliquit havagijauttiarnilu atuqhugit Inuit inuuhiit pinnarijait kavamatkunni.

Tahapkuat atuqhimaqait Inuit inuuhiit pinnarijait tamainni piblugit inuuhirmun atuinarniat mamihainirmik utirviupkarnilu Inuit ilitquhiit. Hivuliqtivut pinahuaqhimajut pipkarninik Inuit inuuhiit pinnarijait tunngatauninik kavamatkut maligainut pidjuhiilu; kihimik, huli havakhalik kangiqhimaninut qanuqtut tahapkuat pinnarijauni ihuaqhalarnit kavamatkut pidjuhit.

Taamna Ihumagijaujuq

Una tautukquqtavut taapkunani Kavamatkut Nunavut uingaittumik aulaliqat piblugit taapkunanga Inuit inuuhiit pinnarijait:

- Inuit inuuhiit pinnarijait iluligijait kavamatkunni auladjutaini ilitquhillu iliharvita havagvinilu;
- Inuit inungnut kivgaqtit hakugingniqaqtiaujut, naunaipkutagiblugu tunngatilgit ilitquhirmingni hunaujangit;
- Tamaita inungnut kivgaqtit aturnia Inuit inuuhiit pinnarijait pidjutauni maligait, havagutit kivgaqtutilu;

- Timiujut havaqatigiktut pinnguqtittiniinnut tamatkiumajunik atuqpalialihallu pidjuhiit piqataupkarninut Inuit hugiarnnik pijalgit tamainnut Nunavummiut nunaligijainullu;
- Taapkuat GN-kut havagvit tunnganaqtut avatigijait; taamnalu
- Taapkuat GN-kut atuttiaqtut pijagakittullu, atuqtittinirlu havagutai kivgaqtutilu tahapkununga Nunavummiut ilitquhiliqutainut naamaktunik piblugin.

Hivulliudjarnit

Turaaqtavut taamna naunaiqhijuq pingahunik qanuq Nunavut aajjiqannginia: “ihuaqhajut gavamatkut aulajjutait ikajuutikhaillu atuttiarniinnik nakuuniinniglu malikhutik Inuit Qaujimajatuqangagut Inuillu atuqpakhimajait inuuuhikkut maligarjuarmiinmata; Inuktullu uqauhiqaqhutik havagvingnik gavamami aulanikhainnut, ikajuutiqaqhutik ilihaqpaallinnikkut uqattiarternirmullu pivaallirutikhaqtaaqtaunikket; humiliqaa nunaliningni pigiarviqattiaqtiblutik malruulingajumik aturungnattiarlutik Inuktullu qablunaatullu uiviitulluunniit.

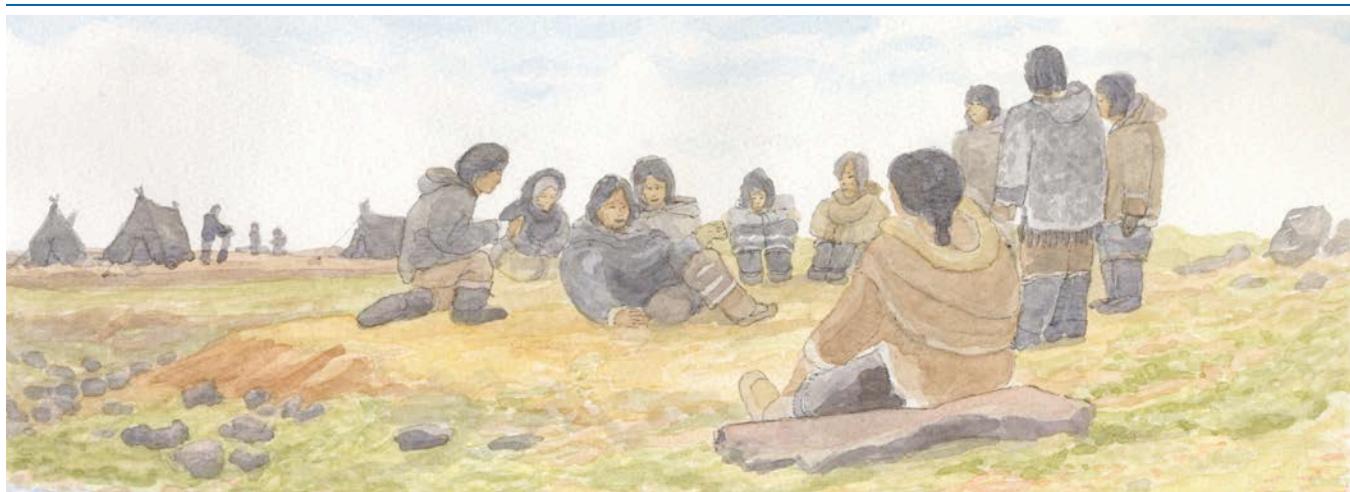
Piqaqtuq pingahunik hivulliudjarnit taapkununga *Iviqtippalliajut*:

1. Kavamatkut Nunavut Havagvit
2. Maligait Havagutillu Pivalliatittiniit
3. Atuqtauni Kavamatkut Kivgaqtutai

Taapkuat tuglirijait makpigat titiqtai hulinuit hunat atuni taapkunani hivulliudjarninut.

1. KAVAMATKUT NUNAVUT HAVAGVIT

Qanurinniq: Taapkuat havagvit tunnganaqtut avatigijait taapkuat tamaita havaktit tuhaqtaunahugijut, kangiqhijaujut naunaiqtaujullu taapkunani Inuit inuuhiit pinnarijait atuqtaujut qau tamaat.

Pivalliatittiniq Havakqatigiini Piqatit Pibludit Inuit Inuuhiit Pinnarijait

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Naunaijarni atuttiarni taapkuat Havaktulirijit Makpigangita *Inuit Qaujimajatuqangit Maligait.*
- Pivalliatittiniq hanalgutit pilqtittangi timiujup parnaijaq, munarini naunaijarnilu atuttiagiangi taapkuat *//itquhiit Kihimiutillugit Atugauqpiagiangi Ublui*, aturniahaujangi ilitquhirnut tugangajut itqaqtugaunilu, havaktinillu tamatkiqtittiniq havaktiuqpiaqtut pivalliatittiniq inmingnullu inuuetinginni.
- Aturnia tatqiq tamaat *Inuit Qaujimajatuqangit Tuhagakhat Katittarnit* hivuliqtajut Inutuqanit, pidjutinut tugangajut Inuit ilitquhi, Inuit inuuhiit atuqpakhimajut, ublumiujurlu hivunikhamilu ihumaalutai Inuit.

Aturnia Inuktut Havagvingmi

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Ikajuqturni havaktit naunaijainirmun uqauhiit ilihautauni Inuktut hivullirnut aipaaniglu uqauhiuninut.
- Atugahuaqtittiniq naunaijarni piqarnit atugahuaqtittijut Inuktut havagvingmi.
- Pivalliatittiniq atuqpalianilu hivuligutit timiujunut inungnullu havaktinut ikajuqtigingnit taapkununga Inuit Uqauhinginnik Taiguuhiliuqtiit pivalliatittiniqnut atuqpalianilu atuqtauvaktut taiguhiit Inuktut havagvingmingni.

Havaktikhagiini, Ilihautinniq Pivalliatittiniillu Inuit taapkunani GN-kut Inungnut Kivgaqtutit

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Atuqpalianginnarniat taapkuat Kavamatkut Nunavut Havaktulirijit Atugakhaliat.
- Pivalliatittiniq atuqpalianilu Inuit Havaktit Havagutai ikajuqtuijut Inuit havaktinik.

2. MALIGAIT HAVAGUTILLU PIVALLIATITTINIIT PIDJUHIT

Qanurinniq: Taapkunani maligait havagutillu pivalliatittiniq pidjuhiit, inungnut kivgaqtit aturniaqtai Inuit inuuhiit pinnarijait tungatauni, Inuit piqatauniat hanadjuhikhaini, pivalliatittiniq, naunaijarnilu maligait havagutillu, timiujullu ikajuqtigingniat pinnguqtittiniinnik tamatkijut ihuaqhautit.

Piruqtittiniq Nakujumik Havaqatigini taapkuat GN-kut Maligait Havagutailu Pivalliatittijut taapkuallu Inuit Ilihimajut tahapkuninga Inuit Inuuhiit Pinnarijait

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Naunaijarniq taapkuat atuttiarniat Tuttarviit taapkuallu Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit.
- Pinnguqtittiniq kititauniat tamaita Inuit uqaudjijit timiujut, havangi havajjalilu.
- Pivalliatittiniq atuqpalianiallu pidjuhiit ikajuqtuqhugit atuttiarni havaqatigini taapkuat uqaudjijit timigijait piruqharnilu angiqatigingniq.

Aturnia Inuktut tainirnik unniqturnilu hunat, Maligait, pigiarutit, piqujallu

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Ikajurninut timiujut unniqturninik havangujut ihumagijaunit qanurinnirlu, atuttiaqtumik aturninut Inuit ilihimani uquahilu tungatauninut.
- Pivalliatittiniq atuqtittiniillu maligait ilihagutauni havagutit ilagiarninut qaphiuni Inuit maligarni havangujni.

Aturnia Maligait Pivalliatittiniinnut Pidjuhiit Piguqhajut Angiqatigingnirmik Tamatkijjuniglu Ihuaqhautinik

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Pivalliatittiniq atuqpalianilu munaqhidjutit havagutai naunaiqhimajangi timiujni maligait, havagutit, kivgaqtutillu ilaliudjaqtai Inuit inuuhiit pinnarijait.

3. ATUQTAUNIIT KAVAMATKUT KIVGAQ TUQTAIT

Qanurinniq: Pijagangata inungnut kivgaqtit ilagiarni uquauhirnut ajuinniqtik Inuktut, tahapkuallu Inuit ilautittiniq tamainnut atuqtauninut havangujuq pivalliatittiniinnut, havagutit pivalliatitauniat nakuuniqhamik kivgaqturni Nunavummiut.

Piqataupkarniit Inuit Hanadjuhikhaini Ihuaqharnilu Kivgaqtutit Atuqtittiniq Uuktuutit Pidjuhillu

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Ilautittiniq Inuit unniqturninut pijalgit kivgaqtutillu atuqtauni uuktugautit, pidjuhiillu.
- Pivalliatittiniq atuqpalianilu hivuligutit qanuqtut atuttiaqtunik piqataupkarni Inuit atuqtillugu inungnik uqaqatigingni piqataupkarnilu.
- Qinirniq atuqpalianirlu nunalingningaqtut ihuaqhautit, atuqhugit tadja atuqtut hivunikhamiluniit maniktakhat tunidjutillu havagutit, ahiiluniit ajjikkutapjait havagutit.

Ikajuqturni Inungnut Kivgaqtit Piqataupkarnik Inungnut, ilagiit Nunaliujullu Uqauhiinut Ilitquhiillu Naamaktumik Piblugin

ATUGAKHALIARNIK HIVULLIUDJARNIQ

- Atuqtittiniq ilitquhirnut ajuittut ilihautit piblugin ilihimaniit, ajuinnit, pinnarijaunit huliniillu, tugangajut pivalliatittiniinnut ilitquhirnut ajuittut ihuaqhihimani ajuinnit pilarnillu, taapkualluttauq pinnarijauni pitquhiillu GN-kunni havaktinit.
- Hanadjuhikhat havagutit kivgaqtutillu Inuktut hivullirmik, huli ihumagtiblugin ilitquhirnut naamaktut atuttiaqtullu.

ATUQPALLIANIA IVIQTITPALLIAJUT

Taapkuat Kavamatkut Nunavut inigijaujut taapkununga Inuit inuuhiit pinnarijait tunngataujut tamainni piqatigingni tahapkuat inuit tamaitalu havagiujaat kavamatkut pijait. *Iviqtitpalliajut* itqaqtitatigut taapkuat ilagijait iviqtitpaliajut nakuuhivallirnininik ikajuqturni inungnut kivgaqtit aturninik Inuit inuuhiit pinnarijait havagijamingni; piqaqtai naunaipkutat hivunikhamun parnajainirmun pidjuhirnut, pivalliatittiniq hivitutqijamun atugakhaliat munarijaunilu tahapkuat atugakhaliat ilaliudjarninik Inuit inuuhiit pinnarijait taapkununga Kavamatkut Nunavut pidjuhiinut.

5-Ukiunut Parnaut

Iviqtippalliajut pihimajuq tallimat-ukiunut pivikha, talvanga 2018-2023. Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu aturniarlu una hivituniq naunaijarnianut *Iviqtitpalliajut*, pirurviginilu pigiarninut nakuuhivallirni titiqqat atuqpalianilu.

2017-2018 - Inmingni naunaijaut

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu havagijauniat inmingni naunaijainiq havaguhinik hanalgutailu ilijagiqhimajut ikajuqturninut taapkuat atuqpaliani *Iviqtitpalliajut*, ilautillugit naunaijarni pilarnit taapkuat CH-ngi Inuit Qaujimajatuqangit havagviat, and of the hanalgutailu atuttiarnilu tamatkingnik Tuttarviit taapkuallu Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit. Una naunaijarniq hivuligutiqarniaq hunanik pijaqarni taapkunanittut Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu katimajigalaanilu havalgit pijanginik atuttiqtumik atuqpaliani *Iviqtitpalliajut*.

2018-2019 - Pivalliatittiniq Atuqpalianinut Parnaut

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu pivalliatittiniaqtai Atuqpalianinut Parnaut taphumunga *Iviqtitpalliajut*. Una Parnaut ilarniaq hivulliudjarninik, taapkuat havagijait, atugakhaliat, maniktakhat mikhaunnit nigiugijallu qanurinniq taapkuat atuqpaliani *Iviqtitpalliajut*.

2021-22 - Naunaijarni Ihuaqharnilu Iviqtipalliajut Atuqpalianilu Parnaut

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu naunaijarniagai *Iviqtipalliajut* Atuqpalianilu Parnaut, tuhaqhidjutigilugillu ihuaqharnilu piniaqhimalugit hatqiqtittiniq tuhaqhidjutaunilu titiqqat talvani 2022-2023.

Ikajuqturni Naunaijarnilu

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu hivuligutauniat ikajuqturnilu timiujut piqatauliqtillugit taapkuat hulininut hunat taapkunani *Iviqtipalliajut* Atuqpalianinullu Parnaut.

Ilitquhiliqutit Pitquhiillu uqaqatiginiaqtai timiujut pivalliatittiniinnut pijauni naunaipkutallu takukhautitai atuqpaliani *Iviqtipalliajut*, tahapkuatut:

- Qanurinniq taapkuat Ilitquhirnut Kihimik Atuqtaunia Ubluit (inaa, pidjuta, piqatauniq, unniqtutait havaktinit);
- Tuhagakhat qanuqtut amihutigini havaktit piqataunit uquahirnut ilihautinik; taamnalu
- Aturnia Inuktut kivgaqtutit atuqtauninut piqataujullu piqataupkarninik.

Ilitquhiliqutit Pitquhiillu tukhigarniaqtai timiujut piqaqtittiniq tuhagakhanikt, tahapkuatut:

- Naunaipkutat qanuqtut atuqqiangi Inuit inuuhiit pinnarijait havagvingmi maligarnilu havagutillu pivalliatittiniq pidjuhiit;
- Nutat hanalgutit piqarnillu pivalliatitai; taamnalu
- Atuttiaqtut unipkauhit nakuuhivalligutaujut kivgaqturninut Nunavummiut piblugin *Iviqtipalliajut*.

Taapkuat tuhagakhat katitaujut timiujunit pidjutauniat nutanut pijauninut naunaijarni *Iviqtipalliajut* ihuaqhatqikharninullu.

Havaangit Havaarijaillu

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu taapkuallu Timinga Kavamaliqijikkut havalgit amihunut maligait, hivuligutit huliniillu tahapkuat ikajuqtuijut timiujunik inungnullu kivgaqtutit pitagiangi ilihimanit Inuit inuuhiit pinnarijait.

Taapkuat Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu pivalliatittiniq atuqpalianilu maligait, havagutit kivgaqtutillu tugangajut hakugikhivallirninik taapkuat ilitquhit, uquahiq pitquhillu tamainnut Nunavummiut. Taamna Timiujuq piqaqtittijuq hivulirninik

atugahuaqtittugit Inuit inuuhiit pinnarijait havagvingmi, atugahuaqtittiniq aturnia Inuktut humiliqaak nunatagaujumi, atugahuaqtittiniq pitarni piqarnit hunat taapkuninga Nunavutmi atugialgit uqauhit, pivaliqtittiniq inungnut makpigaqarvit kivgaqtutit humiliqaak Nunavut, ikajurninik maniliuqtiungittut, nunaliningningaqtut inungnut timiujullu ilitquhirnut, uqauhiq pitquhillu hulinii atugahuaqtittinirlu uqaqtiginginnarni Inutqudjanit inulgammirnillu kavamatkullu.

Taapkunani Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, taamna Hivuliqt, Inuit Qaujimajatuqangit:

- *Kamagini taapkuat katimanit Tuttarviit,*
- *Aulatai taapkuat Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit,*
- *Kamaniq taapkuat piqatigingni taapkunanga tugliriit timiujut,*
- *Ihuaqhihimani Inuit Qaujimajatuqangit Titiqqat Tutqumaviit, taamnalu*
- *Ikajuqturni ilaujut taapkununga Tuttarviit aturninik havagijaqtik.*

Tugliit Ataniujut havalgit ihuaqharninik hivulliudjarni pinahuarnilu, nunagininigu pitarnit tahapkuat pinahuagat inmingni havagvingmingni. Havalgit atuqpiagianganik tahapkuat havagvit upigininik tamatkinilu pirurnilu tunngavigijait Inuit inuuhiit pinnarijait. Tugliit Ataniujut tuhaqhitainiat ukiuq tamaat pivallianinut taapkuat timigijait nunatagaujumiluniit kuapurisan atuqpalianinut *lvigtitpalliajut*.

Timigijaujut tuhaqhitainiat taapkuninga Inuit inuuhiit pinnarijait pigiaqtitamingnik pivallianilu atuqhugit taapkuat Nanminigijaujut Parnainiq pidjuhiit. Maligarnut Hivuliqt, Havagutit Hivuliqt kamaijujullu piqaqtittinarniat hiviligutinik, uqaudjiniq ikajuqturnilu havaqatimingnut. Qinirniat ilaliudjarninik taapkunanga Tuttarviit taapkuallu Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit aturlugillu taapkuat ilaliudjarni havaarijaminingnut.

ILALIUTIHIMAJUT – HANALGUTIT PIQARNIRLU

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, Pitquhiit Aanugat Hanalguhiurnirlu Havagutit Hivuligutit

- Una hivuligut ikajuqtuqtai kinaliqaak parnajaijuq pitquhiit aanuganik hanalguhiurnirlu havagutit. Tuhagakhalik uuminga hivuligut ikajuqtut parnajainirmik huliniit taapkununga Ilitquhiit Kihimik Atuqpiarnit Ublut.

Tiliugutit Hivuligutillu

- Timinga Kiinaujaliqijikkut, Maligait Pinnarijanut Nakuaturnillu
- Timinga Kiinaujaliqijikkut, Havaktulirijit Makpigat, Maligaq taapkununga Ilitquhiit Kihimik Atuqpiarnit Ublut
- Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, Hivuligut taapkununga Inuit Qaujimajatuqangit ublut
- Timiujut Inuit Havaktit Parnautit

Inuit Inuuhiit Pinnarijait Takujakhaliat

- Takuminaqtuq takujakhaq unniqtuijuq taapkuninga ainnik ISV-ngi ihumagijait taapkunani pingahut atugialgit uqauhiit pijaulat taapkunanga EIA-kut tamainnit Kavamatkut Nunavut aapisia.
- Piqaqtuq ahiinik takujakhaniq tamainni atuqtajalkgit uqauhirni. Amihut aapisit hatqiqtitai atauhiq ilablugilluniit tahapkuat, piblugin taapkunungu Timinga havagutailu kivgaqtutillu. Ikajuqhiutijut pinnguqtittiniinnik tunngahuktittiniq avatigijait tahapkuat Inuit piqaqtittinirlu itqaumadjutit taigu hinut havaktit atuqtakhai.

Inuit Uqauhinginnik Taiguuhiliuqtiit, ICI-ngi Titirauhiq Maligangit Maliglugit (Taamna ICI-ngi Titirauhit Havaagutai)

- Una imuhimajuq titiraq naunaipkutaujuq hanalgut titiqhimajait maligait taapkununga ICI-ngi titirauhit havagutit nalaumajullu aturnia nainiit.

Inuit Uqauhinginnik Taiguuhiliuqtiit, Iglo

- Una makpigaliugaq ilalik 63 pitquhiit taiguhiit tugangajut taapkununga hanajauni aput iglut tamatkiumajut piksainiglu unniqtutillu Inuktut.

Inuit Uqauhinginnik Taiguuhiliuqtiit, Qamutiik

- Una makpigaliugaq ilalik 54 taiguhiit tugangajut taapkununga qamutiik piksainiglu unniqtutillu.

Inuit Uqauhinginnik Taiguuhiliuqtiit, Ikpigijat/Ikpiguhut Nipitqattaut Taiguuhiq

- Una nipitqattaut hatqiqtitai taapkunungu Inuktut taiguhiit taapkununga 25 allatqit ikpigijat.

Nunavut Ukiuqtaqtumi Hilattuqhaivik, Hivuligutit taapkununga Havaqatigini Inuit Inutuqat, Nunavut Ukiuqtaqtumi Hilattuqhaivik

- Una hivuligut piqaqtitai tuhagakhat taapkununga GN-kut havaktiit havaligangata uqaqatiginiluniit inutuqat havagluaqhimaittut aapisimi havagvingmi.

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, *Taiguhiit Inungnut Timigijainut*

- Taamna Inungnut Timigijait unniqtutit atuqtauniat uqaqtinit/kipuktaijinit, munaqhit taaktillu, ilagini ilaujut kipuktaijut inutuqanut tahapkuallu aaniaqtut ikajugiangi naunaiqtau jagangata aaniagutmik Inuktut uqaqtunut.

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, *Inuit Angajuqanguniq, Elijah Ergloo*

- Inutuqaq Elijah Erkloo atuqatigijait ilihimanirminik nutaqanik piguqhainiq, nakuaturniq qanurlu ilaliudjarni nutanguniqhanut nunalijuunut.

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, *Inuit Ilagingnii Taiguhiit*

- Una hivuligut unniqtuqtai taapkuat Inuit ilagingnit tuqhugautit havagutit qanuqtullu Inuit atadjutijangi atuqhugit ukuat havagutit.

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, *Inuktut Ai-uu-aat Takujakhaq*

- Una piqagut takupkagai tamatkingnik taapkuat ai-uu-aat Inuinnaqtunlu havagutai Inuktut titirauhit.

Uqauhiq

- Nakuuqpiaqtuq qagitaujakkut piqagut taamna ilalik nipilingmik titiqqat taamna: www.tusaalanga.ca – pijaulaqtauq taapkununga iTunes atuqtakhaq taapkununga iPods taapkallu iPads. Taamna iTunes app ilalgit atuqtakhat taapkununga atuqtu piguqhalaqtai inmingnik nipilingmik unniqtutit taiguhirnut havagvikmingnit nunalijuurlu avatigijait.

Timinga Ilitquhiliqutit Pitquhiillu, *Naqittautit, Inuktut Naqittautit taphumunga iPhone taamnalu iPad*

- iPhone taamnalu iPad atuqtu titiraqtitalat ai-uu-aa-tut atuqhugu taamna app Naqittautit, taamna ilijaulaq taapkunanga Apple App Situanga. Una atugahuaqtita aturnia Inuktut pipkaqhugu aturnia humulliqaak amihuniqhanut pijaunit ubluq tamaat tuhaumadjutinut.

Piqujat

- *nuit Uqauhiit Hapuhimani Piqujat*
- *Atugialgit Uqauhiit Piqujat*
- *Iliharnirmun Piqujat*

Taamna Timinga Iliharnirmut, *Ilitquhirnut Hugiarnit, Ajuinnit taapkallu Inuit Uqauhiit*

- Una hivuligut piqaqtittijuq tuhagakhat inuunirmun havangniru Nunavutmi kangiqhimanilu Inuit ilitquhit uqauhilu ilihaijup ilumagijainit.

Taamna Timinga Iliharnirmun, *Pigiaqtut Angilgami*

- Ilagit piqataupkarni piqagutit Nunavutmi iliharvingnut

Taamna Timinga Iliharnirmun, *Inuglugijaittuq*

- Tunngatai taapkuat ilaliudjarni Iliharniq Nunavutmi iliharvingnut

Taamna Timinga Iliharnirmun, *Inuit Qaujimajatuqangit Education Framework for Nunavut Ilihaidjutikhat*

Taamna Timinga Iliharnirmun, *Qungialiugaq taapkununga Inuit Qaujimajatuqangit Iliharniq Havaarutai taapkununga Nunavut Ilihaidjutikhat*

ᓇᓱᕗᑦ
Government of Nunavut
Nunavut Kavamanga
Gouvernement du Nunavut